Barn & Utbildning

Ärendenr
2026-000511

Resursfördelningsmodell förskola och skola 2027, Tibro kommun

Förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och introduktionsprogrammen

Beslutat av:	Barn- och utbildningsnämnden 2026-10-20 § 62
Gäller för:	Barn- och utbildningsnämnden
Gäller från och med:	2027-01-01
Formaliarevideriat:	ÅÅÅÅ-MM-DD
Dokumentägare:	Skolchef

Tibro kommun
543 80 TIBRO
www.tibro.se
bun@tibro.se
Växel: 0504-180 00

Innehållsförteckning

Barn- och utbildningsnämndens budget 4
Budgettilldelning 4
Pris- och lönekompensation 4
Volymjustering och riktade resurser 5
Övriga intäkter 5

Intern resursfördelning till förskola och skola 6
Bakgrund 6
Resursfördelningsmodellens syfte 6
Avgränsning gällande gymnasieskola och vuxenutbildning 6
Resursfördelningsmodellens struktur 6
Jämförelse mellan intern och extern resurstilldelning 7
Beslut och ansvar 7
Avsättning för gemensamma resurser 8
Generella anslagsfinansierade poster 8
Modersmålsundervisning, studiehandledning och nyanländas lärande 8
Anpassad grundskola 8
Introduktionsprogrammen, IM 9
Interna bidrag för extraordinära stödinsatser 9
Grundbelopp för förskola och grundskola 9
Förskola 10
Grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem 11
Interna bidrag för extraordinära stödinsatser - individuell resurstilldelning 14

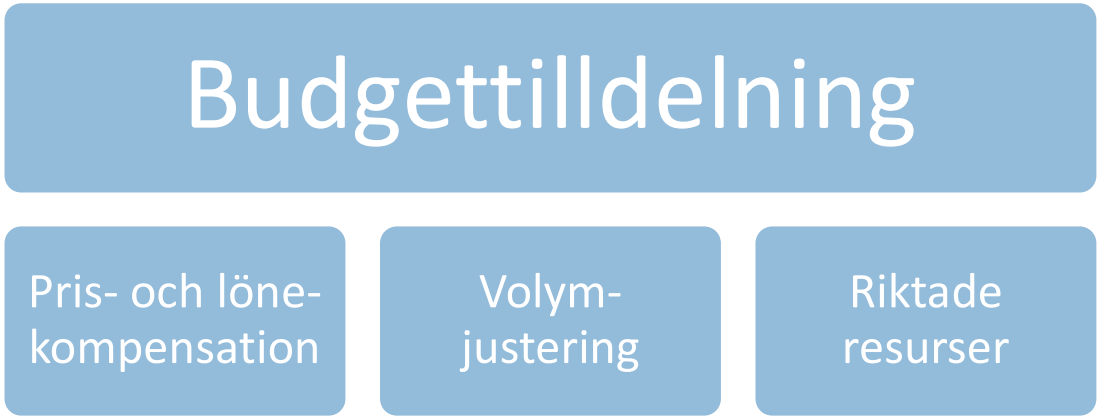
Extern resurstilldelning - bidrag till fristående huvudmän 15
Grundbelopp 15
Generell resurstilldelning 15

Strukturell resurstilldelning 15
Tilläggsbelopp - individuell resurstilldelning 15
Schablonbidrag för administration 16
Momsbidrag 16

Barn- och utbildningsnämndens budget

Budgettilldelning

I Tibro kommun fastställer kommunfullmäktige kommunens budget per nämnd i kommunens budgetdokument. Baserat på en befolkningsprognos räknas en volymjustering fram som justerar tilldelningen till barn- och utbildningsnämnden jämfört med tidigare år, baserat på minskning eller ökning av antalet barn och elever. Beloppen betalas sedan ut tillsammans med pris- och lönekompensation samt riktade resurser till barn- och utbildningsnämnden i form av budgettilldelning.

Pris- och lönekompensation

Nästkommande års budgettilldelning till nämnden utgår från föregående års budgeterade budgettilldelning, men revideras årligen utifrån bland annat pris- och löneökningar samt eventuella beslut om satsningar eller besparingar. Generell priskompensation sker utifrån analys av omvärldsfaktorer samt utifrån schablon för demografi. Särskild hänsyn tas till kostnadsökningar för köp av gymnasieplatser gällande antal elever men inte utifrån mix av programval. Denna prisuppräkning sker utifrån kostnadsökning enligt en gemensam prislista för kommunerna i Skaraborgs kommunalförbund.

Vidare sker en förändring av budgetramen baserat på en uppskattning av förändringen av statsbidragen i anslaget för kommunalekonomisk utjämning samt eventuella effektiviseringskrav. Lokalkostnader baseras på föregående års kostnad som därefter pris- och löneuppräknas. Internhyran ska täcka kostnad för lokalhyra, fastighetsskötare samt viss bevakning och små reparationskostnader. Kostnaden för lokalvård löneuppräknas och interndebiteras separat. Den beräknade kostnaden gäller i ett år.

Volymjustering och riktade resurser

Volymjusteringen är tänkt att justera barn- och utbildningsnämndens resurser utifrån demografiska förändringar. Befolkningsprognosen för Tibro kommun, med eventuell revidering, är utgångspunkt för volymjusteringen. Belopp enligt kostnadsutjämning differentieras mellan olika åldrar. Volymjusteringen 2027 bygger på följande nivåer:

Förskoleålder	151 tkr per barn och år
Grundskoleålder	132 tkr per elev och år
Gymnasieålder	150 tkr per elev och år

Barn- och utbildningsnämndens budgettilldelning utgörs även av riktade resurser som årligen anpassas utifrån politiska prioriteringar för det kommande budgetåret.

Övriga intäkter

Utöver budgettilldelningen från kommunfullmäktige tar barn- och utbildningsnämnden in föräldraavgifter för förskola och fritidshem. Nämnden söker även riktade statsbidrag för nämndens verksamhet. De riktade statsbidragen ingår inte i kommunfullmäktiges budgettilldelning till nämnd, och inte heller i fördelad ram till respektive enhet. Däremot arbetas de riktade statsbidragen in i respektive enhets detaljbudget. Statsbidragens storlek och utformning varierar från år till år.

Intern resursfördelning till förskola och skola

Bakgrund

Resursfördelningsmodellens syfte

Resursfördelningsmodellen skall upplevas som tillräckligt rättvis och ge ekonomiska förutsättningar för en likvärdig skola. En likvärdig skola innebär att alla elever får likvärdiga möjligheter att nå kunskapsmålen, oavsett deras bakgrund och förutsättningar. För att uppnå detta fördelas resurserna mellan enheterna inom förskola och skola delvis med hänsyn till barnens och elevernas förutsättningar. Modellen ska dokumenteras och vara tillgänglig för alla. Modellen ska vara behovsanpassad, transparent och bidra till högre måluppfyllelse. Modellen ska kunna förändras utifrån forskningsresultat, nya och justerade variabler, politiska prioriteringar med mera.

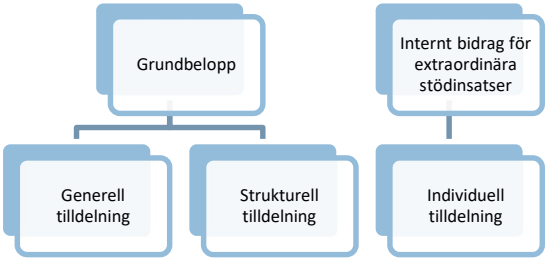
Avgränsning gällande gymnasieskola och vuxenutbildning

Tibro kommun driver ingen gymnasieskola med nationella program eller vuxenutbildning i egen regi. Kommunen ingår i ett samverkansavtal gällande gymnasieutbildningar med samtliga kommuner i Skaraborgs kommunalförbund och betalar för gymnasieplatser hos andra kommuner enligt fastställd prislista. När det gäller vuxenutbildning har Tibro kommun ingått ett avtal med Skövde kommun som innebär att Skövde kommun är huvudman för utbildningen och Tibro kommun köper utbildningsplatser och debiteras enligt prislista.

Då kostnaderna för dessa utbildningsformer bestäms av en prislista styrs de inte av resursfördelningsmodellen för barn- och utbildningsnämnden, Tibro kommun.

Resursfördelningsmodellens struktur

För att säkerställa likvärdigheten består modellen av tre delar; generell, strukturell och individuell resurstilldelning. Den generella och den strukturella tilldelningen utgör tillsammans ett grundbelopp per barn/elev. Den individuella resurstilldelningen kallas internt bidrag för extraordinära stödinsatser. Större delen av resurserna fördelas i den generella resurstilldelningen.

Den generella resurstilldelningen baseras på volym, det vill säga antalet barn/elever. Den generella delen av grundbeloppet karaktäriseras av att den utgör en lika stor resurs per barn och elev oberoende av var eleven går i skola eller förskola, dock med en differentiering beroende på ålder. Den strukturella resurstilldelningen baseras på socioekonomiska och strukturella faktorer. Grundbeloppet ska framför allt täcka kostnader för undervisning och läromedel.

Undervisning	Undervisning består av resurser för den personal som rektor beslutar om för den ordinarie verksamheten.
Läromedel	Kostnadsposten läromedel avser bland annat kostnader för pedagogiskt material, läroböcker, skrivmaterial, kopieringskostnader.

Den individuella tilldelningen baseras på det enskilda barnets/elevens extraordinära behov (utöver särskilt stöd som ingår i grundbeloppet) och hanteras med ett ansökningsförfarande. Enheterna kan söka internt bidrag för extraordinära stödinsatser för barn/elever som har behov av extraordinärt stöd.

Jämförelse mellan intern och extern resurstilldelning

Hemkommunen betalar för barn och elever som har en plats hos en fristående huvudman. Bidraget till den fristående huvudmannen ska baseras på hemkommunens budget för det kommande budgetåret och beslutas före kalenderårets början.

Alla kostnader som är förknippade med verksamheten ska ingå i grundbeloppet som betalas ut till fristående huvudmän.

I den interna resursfördelningen i Tibro kommun hanteras vissa kostnader förknippade med verksamheten centralt som gemensamma resurser, och resterande kostnader finansieras av det interna grundbelopp som fördelas ut till enheterna.

I beräkningen av grundbeloppet som betalas ut till fristående huvudmän inkluderas både det interna grundbeloppet och en snittkostnad per barn/elev för de gemensamma resurserna.

Beslut och ansvar

Budgetramar till förskolor, grundskolor, anpassad grundskola och IM i kommunens egen regi beslutas av barn- och utbildningsnämnden i Tibro kommun inför varje nytt kalenderår. Vid nämndens årliga revidering av resursfördelningsmodellen fastställs hur stor andel av skolans rambudget som ska användas till strukturell resurstilldelning baserad på socioekonomi. Beslut om revidering av resursfördelningsmodellen ska spegla de satsningar nämnden vill göra utifrån de resultat som redovisas i delårsrapporten.

Bidrag till de fristående huvudmännen fastställs av Förvaltningschef utifrån gällande lagstiftning inför varje nytt kalenderår, i enlighet med barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning.

Verksamhetschef för respektive skolform har det totala ansvaret för underliggande enheters resultat och att resurserna används på ett effektivt sätt.

Avsättning för gemensamma resurser

En viss del av budgetramen för förskola och skola avsätts för de gemensamma resurser som hanteras centralt i förvaltningen.

Generella anslagsfinansierade poster

Följande kostnadsposter för enheterna inom förskola och skola är anslagsfinansierade och finansieras inte med grundbeloppet:

- Elevhälsa
- Specialpedagog inom förskolan
- Studie och yrkesvägledning
- Lokalkostnader – hyra, lokalvård, fastighetsskötare
- Kapitalkostnader – avskrivningar och räntor för inventarier
- Måltider
- Kostnader för tolk
- Lönekostnader för rektorer och enhetschefer
- Administration
- IT-drift och gemensamma programlicenser

Modersmålsundervisning, studiehandledning och nyanländas lärande

Modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmål, del av tjänst som samordnare för nyanländas lärande samt andra resurser för nyanländas lärande är centralt finansierade.

Anpassad grundskola

För elever inskrivna i anpassad grundskola erhåller enheten ett anslag. Beloppet är beräknat utifrån fördelning av elever som läser ämnen respektive ämnesområden. Om det under budgetårets gång skrivs in fler elever på enheten justeras resurstilldelningen.

Introduktionsprogrammen, IM

För elever inskrivna på introduktionsprogrammen erhåller enheten ett anslag. Beloppet är beräknat utifrån uppskattat behov av personaltäthet i förhållande till antal elever och övriga behov.

Interna bidrag för extraordinära stödinsatser

En mindre del av budgeten avsätts centralt för att finansiera interna bidrag för extraordinära stödinsatser som enheterna söker för enskilda barn/elever. Se *Interna bidrag för extraordinära stödinsatser* - individuell resurstilldelning.

Grundbelopp för förskola och grundskola

När avsättningarna är gjorda för gemensamma resurser återstår den del av budgeten som ska utgöra det interna grundbeloppet, det vill säga den generella och strukturella tilldelningen. Förskolan och grundskolan har två olika modeller för att beräkna fördelningen av medel mellan enheterna, men båda modellerna tar hänsyn till barnens/elevernas ålder samt socioekonomiska parametrar:

Förskolans modell	Grundskolans modell
• Vårdnadshavarnas utbildningsnivå • Utländsk bakgrund • Könsfördelning • Försörjningsstöd • Familjesammansättning	• Utländsk bakgrund • Könsfördelning • Försörjningsstöd

Socioekonomisk resurstilldelning baserar sig på ett index som Statistiska Centralbyrån, SCB, har tagit fram och en modell som beskriver elevers förutsättningar utifrån socioekonomiska faktorer.

Beräkningsmodellerna för socioekonomisk fördelning skiljer sig åt mellan förskola och grundskola huvudsakligen på tre sätt:

- Inom grundskolan avsätts en särskild del av budgetramen för fördelning baserad på socioekonomi, men för förskolan används en indexeringsmodell som appliceras på hela budgetramen som även väger in vistelsetid och ålder.
- Inom grundskolan finns gränsnivåer för respektive parameter som ska uppnås för att påverka fördelningen, men för förskolan vägs samtliga parametrar in för samtliga enheter i en indexeringsmodell.
- Olika antal socioekonomiska parametrar

Förskola

Modellen för resursfördelning inom förskolan bygger på att det räknas fram ett grundbelopp per barn per månad och att hänsyn tas till respektive förskolas värde på ett index baserat på:

- ålder
- vistelsetid
- socioekonomi.

Grundbelopp

Grundbeloppet per barn per månad räknas fram genom att dividera den totala summan för förskolans grundbelopp i kommande års budget med antalet barnmånader på helåret. Barnmånader innebär en summering av det prognosticerade antalet barn varje individuell månad under det kommande året på samtliga förskolor i kommunens regi. Eftersom antalet barn varierar under årets månader är det viktigt att beräkningen tar hänsyn till denna variation. Grundbeloppet per barn multipliceras med det sammantagna indexet och sedan även med det prognosticerade antalet barn på respektive förskola, vilket ger nämndens interna grundbelopp till varje förskola.

Mätning av antalet inskrivna barn på respektive förskola genomförs den 15:e varje månad. Om det skett en förändring i barnantal jämfört med prognosticerat antal görs en justering av resurstilldelningen till den berörda enheten.

Index

Index: Ålder

Utifrån den del av indexet som baseras på ålder görs en beräkning av hur många barn på respektive förskola som är i åldern 1-2 år respektive 3-5 år.

Index: Vistelsetid

Utifrån den del av indexet som baseras på vistelsetid görs en beräkning hur många av barnen på respektive förskola som har en vistelsetid på 15 timmar eller mindre och hur många av barnen som har en vistelsetid som överstiger 15 timmar.

Index: Socioekonomi

Den del av indexet som baseras på socioekonomi utgår ifrån fem parametrar i SCBs modell för resursfördelning. Index räknas fram med hjälp av en poängmodell enligt följande tabell.

Vårdnadshavarnas utbildningsnivå	
Uppgift saknas	0
Folkskola/grundskola	3
Gymnasieskola	2
Eftergymnasial utbildning	1
Utländsk bakgrund	
Barn fött i Sverige eller utomlands med föräldrar födda i ett utomnordiskt land samt barn med tillfälligt personnummer som därmed saknar registeruppgifter	3
Barn med föräldrar födda i Sverige	1
Könsfördelning	
Pojkar	1,5
Flickor	1
Försörjningsstöd	
Familj med försörjningsstöd	3
Familj utan försörjningsstöd	1
Familjesammansättning	
Barn som bor med ensamstående förälder	3
Barn som bor med båda sina föräldrar	1

Grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem

Avdrag och tillägg till grundbelopp

Efter att den totala budgetramen för grundbelopp inom grundskolan har räknats fram görs ett avdrag för den andel som ska fördelas i den strukturella tilldelningen, det vill säga socioekonomisk fördelning samt resursbidrag till en-parallellig skola belägen på landsbygden. Dessa avdrag fördelas sedan på de olika skolenheterna och adderas, efter fördelning, till den totala budgeten per enhet.

Grundbelopp

Det interna grundbeloppet inom verksamheterna förskoleklass, grundskola och fritidshem består av en generell resurstilldelning baserad på volym (antalet elever) och timplan, samt en strukturell tilldelning.

Grundbelopp - generell tilldelning

Grundbeloppet per elev per månad räknas fram genom att dividera återstående del av skolans grundbelopp (efter ovan nämnda avdrag) med det prognosticerade antalet elever och med 12 månader. Eftersom antalet elever kan skilja från ett läsår till nästa, vägs den eventuella variationen mellan vårtermin och hösttermin in i beräkningen av grundbeloppet, vilket ger ett fast grundbelopp per elev per månad för det kommande året.

Inom grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem är grundbeloppets generella tilldelning differentierad utifrån stadieindelning:

- fritidshem
- förskoleklass
- årskurs 1-3
- årskurs 4-6
- årskurs 7-9.

Beräkningen för hur de olika stadieindelningarna ska viktas i grundbeloppet utgår från timplanen.

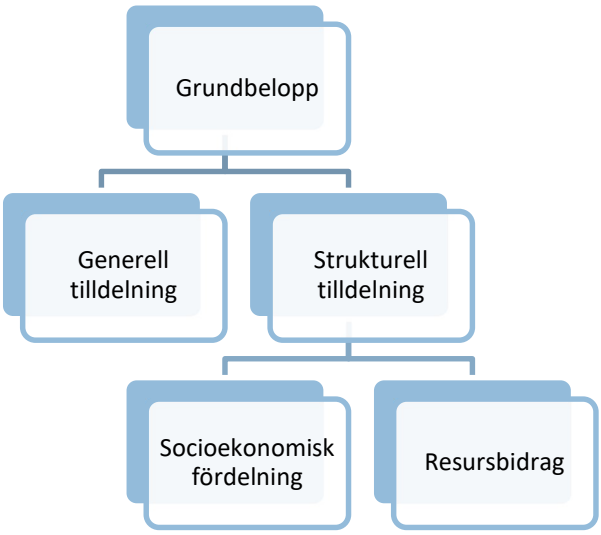
Årskurs 1-3 utgör basen för beräkningen av ersättningen (100%). Årskurs 4-6 erhåller ett bidrag som motsvarar 123%, årskurs 7-9 får ett bidrag motsvarande 132% och förskoleklass ett bidrag som motsvarar 81 % av bidraget för årskurs 1-3.

Fritidshem erhåller ett bidrag som baseras på fritidshemmets andel av kostnaden för fritidshem och förskoleklass i riket, vilket leder till ett bidrag motsvarande 51% av bidraget för årskurs 1-3.

Mätning av antalet inskrivna elever på respektive enhet genomförs den 15:e varje månad. Om det skett en förändring i elevantal jämfört med prognosticerat antal görs en justering av resurstilldelningen till den berörda enheten.

Grundbelopp - strukturell tilldelning

Den strukturella tilldelningen av grundbeloppet är indelad i två delar: socioekonomisk fördelning och resursbidrag.

Socioekonomisk fördelning

5% av de medel inom grundskolans budgetram som går till grundbeloppen avsätts för socioekonomisk fördelning. Fördelningen till enheterna fastställs årligen och baseras på data som hämtas från SCB.

Tre socioekonomiska parametrar har tilldelats en vikt utifrån hur stor påverkan de uppfattas ha på studieresultaten. Det totala anslaget för den socioekonomiska fördelningen fördelas på de olika parametrarna baserat på vikten som tilldelats parametern.

Varje enhet får en ersättning om de överstiger den beslutade gränsnivån för parametern. Om gränsnivån för parametern har överstigits, erhåller enheten medel utifrån hur stor andel som uppfyller kriteriet på enheten i förhållande till andelen på övriga skolenheter som också har överstigit gränsnivån. Hela beloppet om 5% av det totala anslaget till grundskolan ska delas ut baserat på de socioekonomiska parametrarna. Det innebär att om ingen av enheterna når över gränsnivån för en parameter så fördelas det avsatta beloppet på resterande parametrar.

Parameter	Förklaring	Gränsnivå	Vikt
Utländsk bakgrund	Elev född i Sverige eller utomlands med föräldrar födda i ett utomnordiskt land samt barn med tillfälligt personnummer som därmed saknar registeruppgifter	>12%	0,7
Försörjningsstöd	Familj med försörjningsstöd	>5%	0,2
Könsfördelning	Andelen pojkar på enheten	>55%	0,1

Medel utifrån socioekonomisk fördelning tilldelas enheten och är inte knutet till enskilda barn/elever.

Resursbidrag

Resursbidrag utgår till grundskoleenhet som är en-parallellig och belägen på landsbygden. Bidragets storlek beslutas årligen av barn- och utbildningsnämnden i samband med kommande års budget.

Samfinansiering F-6 av undervisning i moderna språk

Undervisning i moderna språk sker på högstadieskolan Fågelvikskolan. F-6-enheterna köper lärartimmar av Fågelvikskolan för undervisningen i moderna språk för eleverna i årskurs 6. Köpet finansieras utifrån F-6-enheternas tilldelade grundbelopp.

Interna bidrag för extraordinära stödinsatser - individuell resurstilldelning

Som tillägg till grundbeloppet kan rektorer vid behov ansöka om internt bidrag för extraordinära stödinsatser som avser enskilda barn eller elever. Bidraget omfattar verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola och beviljas endast i undantagsfall. För att få bidraget ska en särskild ansökan lämnas in med en tydlig beskrivning av barnets eller elevens behov samt vilka extraordinära stödinsatser som krävs. Av ansökan ska det framgå att behoven inte kan mötas eller finansieras genom organisatoriska eller pedagogiska anpassningar, särskilt stöd eller andra åtgärder som ryms inom verksamhetens ordinarie grundbelopp. Det interna bidraget är knutet till det enskilda barnet eller eleven och följer med om barnet eller eleven byter förskola eller skola. Beslut om bidrag och bidragsnivå fattas enligt gällande rutin.

Extern resurstilldelning - bidrag till fristående huvudmän

Enligt skollagen ska grundbeloppet till fristående huvudmän bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna förskolan och skolan.

Enligt skolförordningen 14 kap 1§ ska bidraget till fristående huvudmän fastställas per kalenderår. Ändringar av bidrag till fristående huvudmän kan också ske under löpande budgetår enligt skolförordningen 14 kap 2§.

Propositionen om lika villkor kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens budget för verksamheten det kommande året ska ligga till grund för ersättningsnivå
- Ersättningen ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp
- Huvudmän får överklaga en kommuns ersättningsbeslut hos allmän förvaltningsdomstol. Det innebär att domstolen kan pröva och fastställa ersättningens storlek.
- Kommunerna kan göra vissa riktade satsningar och välja olika slags resursfördelningsmodeller, till exempel utifrån socioekonomiska faktorer.

Grundbelopp

Generell resurstilldelning

Gällande generell resurstilldelning baserar sig bidraget på samma belopp som fördelas till kommunala enheter. För kostnadsposter som är anslagsfinansierade för kommunala enheter utgår ett bidrag till fristående huvudmän som motsvararar den genomsnittliga kostnaden per barn/elev i den kommunala verksamheten.

Strukturell resurstilldelning

Enskilda huvudmän inom förskolan och grundskolan tilldelas medel för sociala faktorer motsvarande den genomsnittliga tilldelningen per barn/elev i den kommunala verksamheten.

Tilläggsbelopp - individuell resurstilldelning

Tilläggsbelopp avser barn och elever inom samtliga skolformer med extraordinära stödbehov. För att få tilläggsbelopp görs en särskild ansökan till elevhälsochef med en tydlig beskrivning av elevens behov och vilka åtgärder som krävs för att möta dessa

behov. Det ska även framgå att behoven inte kan mötas genom organisatoriska eller pedagogiska anpassningar som kan anses vara inom ramen för ordinarie grundbelopp. Tilläggsbelopp för modersmålsundervisning tilldelas enskilda huvudmän på samma villkor som för kommunala enheter. Styrdokumentet ”Rutiner för ansökan om tilläggsbelopp för extraordinära stödåtgärder” finns på Tibro kommuns hemsida.

Schablonbidrag för administration

Bidrag för administration tilldelas enskilda huvudmän enligt Skolförordningen 14 kap. och Gymnasieförordningen 13 kap. genom en schablon på tre procent av den generella och strukturella resurstilldelningen (grundbeloppet).

Momsbidrag

Enskilda huvudmän tilldelas enligt Skolförordningen 14 kap. och Gymnasieförordningen 13 kap. ett momsbidrag som är sex procent av den generella, strukturella (grundbelopp) och individuella resurstilldelningen (tilläggsbelopp).